

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski (przewodniczący)

SSN Romualda Spyt

SSA Piotr Prusinowski (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania P. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 marca 2013 r.,

o rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 października 2014 r.,

zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 14 kwietnia 2014 r.,

I oddała zażalenie

II zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokata T. K. kwotę 120-, (sto dwadzieścia), powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę P. S. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 14 marca 2013 r.

Skargę ubezpieczony oparł na art. 403 § 2 k.p.c. Twierdził, że w dniu 10 lipca 2013 r. lekarz okulista przeprowadził poprawne rozpoznanie jego stanu zdrowia. Zdaniem skarżącego kwestionuje ono ustalenia faktyczne sądów obu instancji i potwierdza, że renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy powinna zostać przyznana ubezpieczonemu na stałe.

Sąd Apelacyjny odrzucając skargę o wznowienie postępowania uznał, że nie została ona oparta na ustawowej przesłance. Zgodnie z przepisem art. 403 § 2 k.p.c. wznowienia postępowania można żądać w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Sąd podkreślił, że wspomniany przepis kreuje dwie przesłanki, które powinny ziścić się kumulatywnie. Według Sądu drugiej instancji sporządzenie przez wnioskodawcę po wydaniu wyroku nowych wyników badań nie jest równoznaczne z wykryciem nowej okoliczności w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. Sąd uznał również, że środek dowodowy powstały po uprawomocnieniu się wyroku, zawierający retrospektywną ocenę stanu zdrowia ubezpieczonego, dokonaną przez innego specjalistę, nie może stanowić podstawy wznowienia postępowania.

Zażalenie wniósł T. S. Zarzucił postanowieniu rażące naruszenie przepisu art. 410 § 1 k.p.c. przez wydanie orzeczenia w trybie wstępnego badania skargi. Twierdził także, że Sąd procedował w warunkach naruszenia art. 403 § 2 k.p.c. w związku z art. 233 k.p.c. i art. 410 § 1 k.p.c., gdyż przyjął, iż skarga nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia. Według jego zdania nowy środek dowodowy w postaci świadectwa lekarza specjalisty, zawierający odmienną ocenę stanu zdrowia skarżącego od wyrażonej przez biegłych lekarzy w zakończonym postępowaniu sądowym, świadczy o późniejszym wykryciu środka dowodowego w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. W rezultacie domagał się uchylecia zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezpodstawne. Odpowiadając na zarzuty postawione przez ubezpieczonego rozsądne jest skorzystanie z dorobku orzeczniczego Sądu

Najwyższego. W ostatnim czasie, w analogicznej sprawie, szeroki wywód prawny dotyczący przesłanek warunkujących dopuszczalność wznowienia postępowania zaprezentowany został w postanowieniu z dnia 18 października 2011 r., III UZ 24/11, LEX nr 1129130. W judykacie tym uznano, że możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. jest uzależniona od zaistnienia łącznie trzech przesłanek. Po pierwsze, wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały w toku postępowania, ale nie zostały w nim powołane. Po drugie, możliwości ich wpływu na wynik sprawy i po trzecie, niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2010 r., II PZ 12/10, niepublikowane). W rezultacie w grę wchodzi tylko okoliczności faktyczne i środki dowodowe istniejące już w czasie trwania prawomocnie zakończonego postępowania, nie zaś powstałe po tej dacie (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 1999 r., III CKN 524/99, LEX nr 527116; z dnia 9 września 2000 r., II CKN 510/00, LEX nr 535989; z dnia 15 września 2005 r., II CZ 78/05, LEX nr 453799; z dnia 13 października 2005 r., IV CZ 96/05, LEX nr 186917; z dnia 22 lipca 2008 r., II UZ 31/08, LEX nr 500233; z dnia 4 września 2008 r., IV CZ 70/08, LEX nr 658207 i z dnia 6 maja 2010 r., III PZ 3/10, LEX nr 602065), a przy tym nie tylko nieujawnione ale i nieujawnialne, czyli takie, o jakich strona nie wiedziała i z obiektywnych przyczyn (a więc nie wskutek opieszałości, zaniedbań, zapomnienia, czy błędnej oceny) wiedzieć nie mogła (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 807/98, LEX nr 78214; z dnia 20 grudnia 2006 r., IV 102/06, LEX nr 465619; z dnia 9 lipca 2008 r., V CZ 46/08, LEX nr 590291; z dnia 16 lipca 2008 r., II CZ 46/08, LEX nr 646343; z dnia 19 marca 2010 r., II PZ 5/10, LEX nr 583798 i z dnia 17 czerwca 2010 r., III CZ 18/10, LEX nr 686067). W orzecznictwie podkreśla się również, że wykrycie obejmuje jedynie okoliczności faktyczne i środki dowodowe, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a zatem dotyczące podstawy faktycznej dochodzonego przez powoda roszczenia (tj. uzasadniające przytoczony w pozwie lub odpowiedzi na pozew stan faktyczny) i na tyle istotne, że ich uwzględnienie spowodowałoby wydanie innego rozstrzygnięcia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 1973 r., II CR 104/73, OSNCP 1974 nr 2, poz. 29; z dnia 7 listopada

1973 r., I CO 5/73, Biul. SN 1974 nr 2, s. 24; z dnia 24 maja 1982 r., II CO 1/82, OSPIKA 1084 nr 2, poz. 27 i z dnia 8 maja 2008 r., V CZ 25/08, LEX nr 646372). Mogą to być zarówno fakty i dowody odnoszące się bezpośrednio do postawy faktycznej spornego roszczenia, jak i dotyczące jej pośrednio, tj. brane pod uwagę przy ocenie zebranego materiału dowodowego (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2008 r., I CZ 152/07, LEX nr 465908 i z dnia 6 lutego 2009 r., IV CZ 2/09, LEX nr 610222).

Akceptując ten wzorzec interpretacyjny staje się jasne, że wznowienie postępowania nie jest dopuszczalne w sytuacji, gdy ubezpieczony powołuje się na nowe dowody medyczne, w postaci zaświadczeń, orzeczeń, czy opinii lekarskich, powstałe po zakończeniu poprzedniego, prawomocnie zakończonego postępowania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/99, OSNP 2001 nr 4, poz. 133; z dnia 7 lipca 2005 r., IV CO 6/05, LEX nr 155376; z dnia 22 lipca 2008 r., II UZ 31/08, LEX nr 500233; z dnia 22 października 2009 r., I UZ 64/09, LEX nr 560531 i z dnia 6 listopada 2009 r., I CZ 57/09, LEX nr 599744; z dnia 6 maja 2010 r., III PZ 3/10, LEX nr 602065; z dnia 8 czerwca 2010 r., II PZ 12/10, LEX nr 619632; z dnia 10 listopada 2010 r., II UZ 29/10, LEX nr 707895; z dnia 26 stycznia 2011 r., II UZ 42/10, LEX nr 786807).

Przymierzając przedstawione zapatrywanie do przekazu płynącego z art. 403 § 1 k.p.c. i 410 § 1 k.p.c. nietrudno dojść do wniosku, że Sąd Apelacyjny odrzucając skargę wnioskodawcy o wznowienie postępowania nie naruszył, a tym bardziej „rażąco”, przepisów prawa procesowego. Konstatacja ta dotyczy również przepisu art. 233 k.p.c., którego przywołanie nie przystaje do rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, który przecież nie dokonywał oceny wiarygodności dowodów, a jedynie uznał, że z przyczyn proceduralnych nie istnieją podstawy do wznowienia prawomocnie zakończonego postępowania.

W rezultacie, wobec niewykazania przez skarżącego ustawowej podstawy wznowienia postępowania, słuszna była decyzja Sądu drugiej instancji o odrzuceniu skargi na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. Oznacza to, że zażalenie ubezpieczonego w zgodzie z art. 398¹ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. należało oddalić. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej orzeczono na podstawie § 13 ust 4 pkt 2 w związku z § 12 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28

września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 461).